

десятични знакове, колко-то единици ся намирать въ най-голъмый показатель отъ стъпени на числа 2 и 5; зачто-то за прѣбръщаніе такъв дробъ въ десятичн., трѣбва само въ знаменателя ѝ (а спорядъ това и въ числителя) да ся въведѣтъ толкова нови множителіе 2 и 5, колко-то е нужно, чо-то негови-ти 2 и 5 да станжть на равни стъпени. Тога знаменателъ-тъ ще ся прѣбърне въ 10, възвысено пакъ въ тжъ стъпенъ и дробъ-та ще ся прѣвърне въ десятичн.

Напримѣръ ако ни е дадена дробъ $\frac{317}{2 \times 5^4}$; то трѣбва да умножимъ нейный числитель и знаменателъ на 2^3 ,

$$\frac{317 \times 2^3}{2 \times 5^4 \times 2^3} = \frac{317 \times 2^3}{2^4 \times 5^4} = \frac{317 \times 8}{(10)^4} = \frac{2536}{10000} = 0,2536,$$
 та 2 и 5 да станжть въ знаменателя само на четвъртж стъпенъ. Тога той ще ся прѣвърне въ $2^4 \times 5^4 = (2 \times 5)^4 = 10^4 = 10000$, т. е. въ единицн., съпроводенъ отъ нулы, кои-то щжть бжджътъ именно толкова, колко-то единици е имало въ по-голъмия показатель 4. Нѣ ако въ знаменателя е единица съ четыре нулы, то десятична-та дробъ ще има четыре зна-ка (105 §).

И така, коя привождамъ обыкновениж дробъ въ десятичн., за да познаемъ коя ще ся окончи, трѣбва да разложимъ знаменателя ѝ на простыты или първи множителі; ако ли тия множителіе бжджать само 2 и 5, и тъхны стъпени, то дробъ-та ще ся окончи. Спорядъ това дробъ $\frac{13}{50}$ ще ся окончи, зачто-то нейний знаменателъ

$$50 = 10 \times 5 = 2 \times 5 \times 5$$

и наистинн., $\frac{13}{50} = 0,26$.

Дробъ $\frac{3}{250} = 0,012$ такожде ся окончава, зачто-то знаменателъ $250 = 10 \times 2 \times 5 \times 5 \times 5$.

II. Ако въ знаменателя на несъкратимъ дробъ ся нахождатъ единъ или ипколко първи множителіе различни отъ 2 и 5, то тия послѣдни-ти ако и да вхождатъ, такъв дробъ ся обръща въ безконечн.

Напр. дробъ $\frac{7}{30}$ никога нѣма да ся окончи, ако вземемъ да ѝ обръщамъ въ десятичн., зачто-то въ знаменателя $30 = 3 \times 10 = 3 \times 2 \times 5$, освѣнь 2 и 5, нахожда ся множитель 3; и така $\frac{7}{30} = 0,2333 \dots$